

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	IX
สารบัญรูปภาพ	X

บทที่

1 บทนำ	1
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	7
2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	18
3 ขอบเขตของการวิจัย	19
3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา	19
3.2 ขอบเขตด้านประชากร	20
3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่	21
4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานของการวิจัย	21
4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	21
4.2 สมมติฐานการวิจัย	23
5 คำถามการวิจัย.....	23
6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	23
7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	24
2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีทางด้านสิ่งแวดล้อม	25
1.1 หลักการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development).....	25

บทที่

หน้า

1.2 ทฤษฎีกายยา (Gaia Theory).....	29
2 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางการเกษตร	31
2.1 หลักการเกษตรอินทรีย์	31
2.2 หลักการเกษตรยั่งยืน.....	34
3 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางด้านเศรษฐศาสตร์	41
3.1 แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	41
3.2 แนวคิดในการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจัดการสิ่งแวดล้อม (Economic Instruments)	41
3.3 แนวคิดมูลค่าเศรษฐกิจและคุณภาพสิ่งแวดล้อม	43
3.4 แนวคิดการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน	43
4 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีทางด้านกฎหมาย	44
4.1 หลักสิทธิในสิ่งแวดล้อมแวดล้อม	44
4.2 หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน	49
4.3 หลักการพื้นฐานในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม.....	50
4.4 หลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality).....	52
4.5 แนวคิดพหุนิยมทางกฎหมาย.....	54
4.6 ทฤษฎีสถิติชุมชน	57
5 กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	64
5.1 สหภาพยุโรป (European Union).....	68
5.2 สหรัฐอเมริกา	69
5.3 ประเทศแคนาดา.....	70
6 นโยบายและกฎหมายภายในประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง.....	71
6.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580	72
6.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564	75
6.3 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	77
6.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	80
6.5 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551	82

บทที่	หน้า
6.6 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551.....	83
6.7 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ. 2558.....	84
6.8 พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522	85
6.9 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2552.....	85
3 วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology).....	87
1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)	87
1.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์.....	87
1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์.....	88
2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview).....	89
2.1 ประชากรสัมภาษณ์.....	89
2.2 ประเด็นสัมภาษณ์	89
3 การมีส่วนร่วมออกแบบ หรือการออกแบบร่วม (Participatory Design, Co-Design).....	89
3.1 ประชากรมีส่วนร่วมออกแบบ	91
3.2 ประเด็นในการร่วมออกแบบ.....	92
4 การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล	92
5 การจัดทำกฎหมายต้นแบบ.....	92
6 การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)	93
4 รูปแบบกฎหมายการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์.....	94
1 สภาวะการณ์ของปัญหาและผลกระทบจากการทำการเกษตร	95
1.1 องค์กรบริหารจัดการ	98
1.2 การบริหารจัดการ	99
1.3 มาตรการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์.....	100
1.4 ด้านมาตรฐานสินค้า	104
1.5 การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์.....	107
2 การส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ตามกฎหมายประเทศไทย	108
2.1 กฎหมายด้านการส่งเสริมการเกษตร.....	111
2.2 การบริหารจัดการตามกฎหมายส่งเสริมการเกษตร.....	116

บทที่	หน้า
3 กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	127
3.1 กฎหมายระหว่างประเทศ.....	127
3.2 กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	136
4 รูปแบบการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ของไทย.....	146
5 กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์.....	153
1 การจัดทำกรมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design).....	153
1.1 ขั้นตอนการเตรียมการ	153
1.2 ขั้นตอนการดำเนินการ	156
1.3 ประเด็นการบังคับใช้กฎหมายต้นแบบเพื่อส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์....	156
1.4 ผลการทำ Co- Design ประชากรกลุ่มเฉพาะ.....	157
1.5 ผลการทำ Co- Design ประชากรกลุ่มผสม	177
1.6 การเปรียบเทียบการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์จากผลของการมีส่วนร่วม ออกแบบของกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม	190
2 การเปรียบเทียบร่างประเด็นการบังคับใช้กฎหมายที่ค้นพบกับผลการทำ Co- Design	192
3 รูปแบบการจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์	198
3.1 หลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมาย.....	199
3.2 โครงสร้างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์.....	204
3.3 กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ พ.ศ.	205
4 การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)	217
5 ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ พ.ศ.	234
6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	244
1 สรุป อภิปรายผล	246
2 ข้อเสนอแนะ	251
3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	252
4 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย	252

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	254
ภาคผนวก	260
ภาคผนวก ก. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)	261
ภาคผนวก ข. การมีส่วนร่วมออกแบบ – ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design)	265
ภาคผนวก ค. การรับฟังความคิดเห็น (Hearing).....	269
ประวัติผู้เขียน	278

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงปริมาณและมูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบทรายทางการเกษตร ปี 2557 - 2561	97
4.2	การเปรียบเทียบกฎหมายส่งเสริมการเกษตรในประเทศไทย	127
4.3	การเปรียบเทียบกฎหมายการเกษตรอินทรีย์กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายประเทศไทย	145
5.1	การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co- Design ของกลุ่มเฉพาะ.....	175
5.2	การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co- Design ของกลุ่มผสม	189
5.3	การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co- Design ระหว่างกลุ่มเฉพาะกับ กลุ่มผสม.....	190
5.4	ร่างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. พร้อมหลักการและเหตุผล.....	206
5.5	ผลจากการรับฟังความเห็นร่างกฎหมายที่นำไปปรับปรุงแก้ไข.....	221

สารบัญรูปภาพ

ภาพประกอบที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	22
4.1	ผลกระทบสารเคมีปราบศัตรูพืช.....	96
5.1	การจัดทำ Co-Design	154
5.2	การอภิปรายและการนำเสนอตามประเด็น Co-Design ของกลุ่มเฉพาะและ กลุ่มผสม	154
5.3	การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)	217